

## Dendrokronologisk undersøgelse af prøver af fyrretræ fra skibsvrag fundet i Länneasundet, Nacka kommun, Stockholm, Sverige

af

**Orla Hylleberg Eriksen**

### Länneasundet, Länneavraket

Nacka kommun, Stockholm

Koordinater: 59.29780/18.24800 (WGS 84)

Undersøgelse af fyrretræ

Formål: Datering.

Indsendt af Statens Maritima Museer ved Jens Lindström.

Indsamling af prøver foretaget af: Jens Lindström.

Laboratorieundersøgelse: Orla Hylleberg Eriksen.

NNU j.nr. A9062

### Skibsvrag

Tre prøver af fyr (*Pinus sylvestris*) er undersøgt. To af prøverne er dateret (S0180019 og S0180039). Det kan ikke bestemmes hvorvidt prøverne har splintved bevaret. Træerne, som de daterede prøver stammer fra, er fældet efter 1786 (S0180019) og 1775 (S0180039).

Efter tillæg af årringe i det manglende splintved, kan det sandsynliggøres, at træerne, som de daterede prøver kommer fra, er fældet inden for perioden 1825-1860 e.Kr.

Én af prøverne (S0180029) har så få årringe (19) at prøven ikke er egnet til en dendrokronologisk undersøgelse.

Kurverne fra de to daterede prøver (S0180019 og S0180039) er sammenregnet til en middelkurve (S018M001) på 118 år, som dækker perioden 1669-1786.

### A9062 Länneavraket - krydsdateringer med referencekurver

	S0180019	S0180039	S018M001
Gotland, GOTPINUS	3.88	2.50	5.00
Maelerdalen, maepin01	2.95	2.06	2.89
Østsverige, ostpin02	4.20	2.29	4.46
Polen, polpinus	2.27	2.84	3.00
Uppland, upppin03	3.80	3.11	3.58
Åland, AALPIN01	2.96	3.31	3.00



## A9062 Länneasundet, Sverige - Katalog

Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Datering/fældning	Bem.
S0180019	Pr. 1 - dæksbalk	118	ja	-	H1	1669-1786	ca. 1825-1860	
S0180029	Pr. 2 - bordlægningsplanka	19	4-5 cm	-	H1		ikke dateret	
S0180039	Pr. 3 - bordlægningsplanka	74	1 cm	-	H1	1702-1775	ca. 1825-1860	

Tegnforklaring: B - bark. W - waldkante (barkring). vf - vinterfældning. sf - sommerfældning. Hx - Heartwood (kerneved) x = antal. Sx - Sapwood (splintved) x = antal. Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint. H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse.

Splintstatistik for fyrretræ: 40-80 år.

**Publicering:**

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger ([dendro@natmus.dk](mailto:dendro@natmus.dk)). Rapporten kan downloades fra hjemmesiden [www.nnu.dk](http://www.nnu.dk), under Dendrokronologi, Rapporter.